

De Westbroek
Jouw ontwikkeling voorop

Schoolplan 2020 - 2024

'Samen leren op eigen niveau.'

- Kwaliteitsbeleid
- Onderwijsinhoud
- Personeelsbeleid
- Financiën
- Beheer

Schoolplan 2020-2024

Aangeboden in team, d.d.: 08-12-2020
Vastgesteld in team, d.d.: 16-12-2020

Aangeboden stichtingsdirectie, d.d.: 18-12-2020

Instemming stichtingsdirectie, d.d.: 12-02-2021

Aangeboden MR, d.d.: 15-02-2021

Instemming MR, d.d.: 10-03-2021

Vastgesteld door directie, d.d.: 10-03-2021

Handtekening:

1. Voorwoord

Dit is het Schoolplan 2020-2024 van Christelijke basisschool De Westbroek te Velsbroek. De Westbroek is een van de 11 basisscholen van stichting Fedra. Stichting Fedra heeft voor de aankomende periode een Koersplan vastgesteld. Dit schoolplan is een vertaling van dat Koersplan op schoolniveau. Het beschrijft de missie en visie van de school en de daaruit voortkomende ontwikkeldoelen voor de aankomende vier jaar.

Het schoolplan kan niet op zichzelf worden gelezen. Het hangt samen met andere beleidsstukken van stichting Fedra en van de school. In het schoolplan wordt verwezen naar deze documenten. Onze inzichten en ons handelen zijn ook gevormd door verschillende bronnen. Een overzicht van de meest relevante documenten en bronnen is in dit document opgenomen.

Dit schoolplan is opgesteld door de directie van de school. De input van het team tijdens verschillende vergaderingen en overleggen zijn in dit schoolplan verwerkt. Na goedkeuring van het college van bestuur van stichting Fedra is het schoolplan ter instemming voorgelegd aan de Medezeggenschapsraad (MR). Hierna heeft de directie van de school het schoolplan vastgesteld.

Het schoolplan is na vaststellen gepubliceerd op de schoolsite www.dewestbroek.nl en het landelijk platform Vensters.

Met vriendelijke groet,

Eric Boeijenga
Directeur cb De Westbroek

2. Inhoud

1. Voorwoord	1
2. Inhoud.....	2
3. Inleiding, waarom dit schoolplan.....	3
4. Vanuit het Koersplan van Fedra.....	3
4.1 Goed onderwijs	3
4.2 School en omgeving	4
4.3 Een leven lang leren	4
4.4 Fedra sterk merk.....	4
5. Beschrijving van de school.....	5
5.1 De Westbroek.....	5
5.2 De schoolpopulatie	5
5.3 De opbrengsten van de afgelopen 3 jaar.....	6
5.4 Ambitie en schoolnormen	6
6. Het onderwijskundig beleid van De Westbroek	6
6.1 Wat vooraf ging.....	6
6.2 Missie en visie	6
7. De uitgangspunten nader bekeken	7
7.1 De zichtbaar lerende leerling	7
7.2 Met oog voor talentontwikkeling.	7
7.3 Gepersonaliseerd onderwijs.....	7
7.4 Planmatig voorbereid vanuit leerdoelen,	8
7.5 Gebaseerd op moderne inzichten en theorieën,	10
8. De kwaliteitszorg.....	11
Kwaliteitszorg als werkwijze.....	11
9. Theoretische onderbouwing.....	13
9.1 Overzicht verwijzing.....	13

3. Inleiding, waarom dit schoolplan

Ons schoolplan beschrijft onze missie, onze visie en de daaruit voortkomende ontwikkeldoelen. Het is het beleidsplan voor de komende vier jaar, waarin de koers van ons onderwijs verder wordt uitgezet. Het plan geeft aan waar de school (voor) staat en waar ze naartoe wil. Op basis van dit schoolplan stellen we jaarlijks het jaarplan op, waarin de doelen verder geconcretiseerd worden. De jaarplannen borgen de realisatie van de gestelde doelen. Elk jaarplan wordt afgerond met een jaarverslag, waarin we de realisatie evalueren. De inzichten van dit jaarverslag worden meegenomen in het volgend jaarplan. Zo werken we cyclisch volgens de plan-fase, do-fase, check-fase en act- fase (PDCA)¹.

Het schoolplan is een schoolspecifieke vertaling van het Koersplan van stichting Fedra. Dit Koersplan heeft de ondertitel 'vanuit vertrouwen' meegekregen. De in het plan genoemde bestuurlijke ambities vormen een kader voor het beleid en de ambities voor onze school. Deze ambities zijn vertaald naar onze schoolorganisatie.

Vier thema's staan in het Koersplan centraal voor de komende vier jaar; 'Goed onderwijs, School en omgeving, Een leven lang leren en Fedra, sterk merk'. De kernwaarde van onze stichting zijn; 'Vertrouwen, Betrouwbaarheid, Professionaliteit, Kwaliteit, Ontwikkeling en Initiatief'. De missie zoals deze beschreven is door Fedra in het Koersplan 'Waar wij met aandacht, ambitie en aanpassingsvermogen zorgdragen voor een eigentijdse voorbereiding op een onbekende toekomst voor ieder kind.' Is ook voor ons een richtinggevende uitspraak.

De onderwijsinspectie omschrijft waar een schoolplan aan moet voldoen. Ook dit is leidend voor dit plan. Verder is dit schoolplan een logisch vervolg op de voorgaande schoolplannen en jaarplannen. Vanuit de ontwikkeling van de school en de inzichten voortkomend uit twee audits en verschillende zelfevaluaties, zijn onze speerpunten voor de komende vier jaar bepaald.

4. Vanuit het Koersplan van Fedra

Het koersplan van Fedra beschrijft de vier thema's *Goed onderwijs, School en omgeving, Een leven lang leren* en *Fedra een sterk merk* centraal. Deze vier thema's zijn op schoolniveau vertaald.

4.1 Goed onderwijs

Goed onderwijs is onze kernzaak. Dit is waar we ons dagelijks voor inzetten. Een goed pedagogisch klimaat en sterke didactische vaardigheden zien we als de basis. Doen we de goede dingen? Hoe weten we of we deze dingen goed doen? Dit zijn vragen die we onszelf regelmatig stellen. Onze inzichten en ons handelen worden gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Voornamelijk de inzichten die John Hattie en Helen Clarkson ons geven, vertalen we naar de schoolse praktijk.

De kwaliteit van het onderwijs van de school is meetbaar en waarneembaar. De Westbroek heeft haar onderwijsaanbod afgestemd op het streven naar goede leerresultaten. De kernwoorden van de school hierbij zijn *Gepersonaliseerd* en *Talentontwikkeling* kernwoorden van de school.

We zetten de ontwikkeling van de leerling voorop, door actief de belemmeringen die een schoolorganisatie met zich mee kan brengen, zoveel mogelijk weg te halen. We denken niet in groepen, maar zien de ontwikkeling van een leerling van het begin van de basisschool in de kleutergroep tot de uitstroom in de bovenbouw als een doorgaande lijn. Hierbij maken we gebruik van reguliere methodes, om zo het onderwijsaanbod te borgen. We voldoen aan de kerndoelen. Daarbij bieden we verrijking en verbreding aan de leerlingen die meer aankunnen.

Het pedagogische klimaat van de school is goed. De populatiebeschrijving, zoals beschreven in hoofdstuk 7.2 van dit document, laat zien dat de leerlingen thuis een ondersteunende omgeving hebben. Vanuit deze veilige randvoorwaarden bieden wij ons onderwijs aan. Naast de basisvaardigheden van het onthouden, begrijpen en toepassen biedt de leeromgeving ook een goede basis voor het aanleren van het hogere orde

¹ https://www.poraad.nl/system/files/themas/goed_bestuur/handreiking_bovenschoolse_kwaliteitszorg.pdf pagina 36

denken, zoals beschreven in de theorie van de Taxonomie van Bloom². Dit hogere orde denken zijn vaardigheden die ingezet kunnen worden om je eigen leerproces aan te sturen. Leerlingen die dit beheersen, die weten waar ze staan, waar ze naartoe willen en wat hun volgende stap van leren is, noemen we zichtbaar lerende leerlingen.

4.2 School en omgeving

De Westbroek werkt samen met de organisaties in haar omgeving. Voor het aanbieden van de extra ondersteuningsbehoefte van leerlingen werkt de school samen met instellingen voor jeugdzorg, scholen voor speciaal onderwijs. De school is onderdeel van het Samenwerkingsverband IJmond. Er is actieve samenwerking met de voortgezet onderwijs scholen in Velsen en Haarlem voor het realiseren van een goede overstap naar het voortgezet onderwijs. In de school zit de kinderdagopvangorganisatie Het Kwakersnest. Zij verzorgt dagopvang voor de kinderen jonger dan 4 en voor- en naschoolse opvang voor onze leerlingen.

De school werkt aan de ambities van het Samenwerkingsverband IJmond³ en streeft naar meer inclusief onderwijs. Wel zien we op sommige terreinen van deze ambitie onze handelingsverlegenheid. Wat de school als ondersteuning kan bieden en waar onze handelingsverlegenheid begint, is beschreven in het ondersteuningsprofiel⁴ van de school. De school evalueert jaarlijks het ondersteuningsprofiel, voor een actuele duiding van wat de school kan bieden.

4.3 Een leven lang leren

Een leven lang leren is een gezamenlijk speerpunt waar we als school de kernwaarden relatie, competentie en autonomie in herkennen. Het boek Generatie Z⁵ illustreert de noodzaak om jezelf te kunnen blijven ontwikkelen. We leren 'Het kunnen maken en onderhouden van de relaties is een belangrijke competentie. Daarnaast is het zelf kunnen aanleren van nieuwe kennis en vaardigheden een kwaliteit die steeds meer waarde krijgt en welke in een veranderende maatschappij goed kan worden ingezet.' Op De Westbroek wordt om die reden bewust aandacht gegeven aan het vergroten van eigenaarschap van het leren. Hier is autonomie voor nodig: de bewustheid van wie je bent, welke rol je hebt en wat je mogelijkheden zijn. Daarom proberen we de leerlingen het inzicht aan te leren in waar je staat, waar je naartoe wilt en wat daarbij de volgende stap van leren is. Dit zijn kernvragen die passen bij een zichtbaar lerende leerling. Door inzicht te geven in het leerproces en de verantwoordelijkheid te delen, ontstaat eigenaarschap in leren. Door eigenaarschap te vergroten, wordt ook de betrokkenheid bij het leerproces verhoogd.

Een leven lang leren met de waarden relatie, competentie en autonomie vragen we niet alleen aan de leerling, maar leggen we ook onszelf op. Dat gebeurt op veel momenten, tijdens intervisie, teambijeenkomsten en scholing. Tijdens de functioneringscyclus wordt formeel stilgestaan bij de ontwikkeling van de teamleden. In ons dagelijks handelen wordt leiderschap gedeeld. We vinden het belangrijk de verantwoordelijkheid te delen en in de hele organisatie te leggen waar dit kan. In het boek 'Ontsoekeld Leiderschap'⁶ wordt dit *zinvol leiderschap genoemd*. Het draagt bij aan de betrokkenheid van het personeel en de verhoging van de collectieve denkkraft.

4.4 Fedra sterk merk

De leerlingen werken samen en helpen elkaar. Zij worden geholpen door de teamleden die op hun beurt samenwerken en leren van elkaars talenten. Zo geven we ons onderwijsaanbod inhoud. Op stichtingsniveau zijn er verschillende samenwerkingsgroepen die schooloverstijgend de kwaliteit versterken. Het directieberaad, het zorgcoördinatorenoverleg, de Fedra academie en de opleidingsschool zijn voorbeelden hiervan.

² <https://wij-leren.nl/taxonomie-van-bloom.php>

³ <https://passendonderwijsijmond.nl/organisatie/missie-visie>

⁴ Schoolondersteuningsprofiel

⁵ <https://www.managementboek.nl/boek/9789461562562/gen-z-jos-ahlers>

⁶ <https://www.managementboek.nl/boek/9789078876120/ontsoekeld-leiderschap-rob-mentink>

Samen werken we aan de kwaliteit van ons onderwijs en zetten we ons in voor goed onderwijs. Hier willen we goed in zijn. Hiermee is Fedra niet alleen in naam, maar ook in inhoud een sterk merk. In de aankomende jaren zetten we ons in om deze kwaliteit ook naar buiten toe te laten zien.

In de aankomende jaren geven we meer inhoud aan deze samenwerking op alle niveaus. Dit willen we uitstralen. We laten zien wat we doen en hoe we elkaar daarbij ondersteunen. Zo zijn we samen een sterk merk.

5. Beschrijving van de school

5.1 De Westbroek

Basisschool De Westbroek is een eigentijdse basisschool in Velsbroek. De school biedt haar onderwijs gepersonaliseerd aan. De leerlingen zitten in groepen. Daarbinnen heeft iedere leerling een eigen ontwikkelplan in de vorm van een portfolio. Dit leerplan geeft inzicht in het leerniveau, de ontwikkeling van het kind, de doelen die we stellen en het handelen dat nodig is om de gestelde doelen te realiseren.

In ons onderwijsaanbod staat de ontwikkeling van de leerling voorop. We organiseren anders en nemen zo de traditionele belemmeringen van de organisatiestructuur weg. Dit doen we met het doel ieder kind optimaal te laten ontwikkelen.

Gepersonaliseerd onderwijsaanbod is iets anders dan persoonlijk onderwijsaanbod. We zien meerwaarde in samenwerken en groepsdynamica. De kinderen werken daarom ook in groepen en leren op verschillende manieren van en met elkaar.

5.2 De schoolpopulatie

De school telt op één oktober 2020 een aantal van 87 leerlingen en de organisatie bestaat uit 5 leerkrachten, twee leerkrachtondersteuners, een secretaresse, een conciërge, een IB-er en een directeur. Samen heeft het team een werktijdfactor van 6.000.

De school heeft veel leerlingen die na groep één bij ons zijn ingestroomd vanuit andere basisscholen uit de omgeving (40,2%). Hierdoor verandert de samenstelling in de groepen regelmatig. Het lukt ons om deze leerlingen goed op te vangen en het pedagogisch klimaat binnen de school te borgen.

De school heeft een actieve activiteitencommissie en veel betrokken ouders. De school heeft een leerlingenweging van 24,7. Van onze leerlingen tellen we 9,3% met een andere nationaliteit (Syrische, Eritrese, Poolse, Oekraïense, Franse, Marokkaanse). Bij deze leerlingen wordt thuis een andere taal dan de Nederlandse gesproken. Ruim 70% van de leerlingen woont bij beide ouders. Bij 57% van de leerlingen is er sprake van een extra ondersteuningsbehoefte, waarvan 26,7% gediagnostiseerd is.

In de afgelopen jaren zijn we gegroeid naar een school waar iedere leerling een eigen leerplan heeft en er een scherp zicht is op de individuele ontwikkeling.

Verschillende leerlingen zijn naar onze school doorverwezen. Er is een toename van leerlingen in de onderbouw en het aantal zij-instromers blijft onverminderd hoog.

De kenmerken van de schoolpopulatie hebben invloed op de inrichting van ons onderwijs. De hoge mate van zij- instromers vraagt extra aandacht voor het pedagogisch klimaat in de klassen. We merken dat het grootste deel van onze zij- instromers vanuit didactische belemmeringen een onderwijsbehoefte op sociaal- emotioneel gebied hebben ontwikkeld. Om die reden zetten we extra in op het realiseren van een goed pedagogisch klimaat als basis van ons gepersonaliseerd werken. We brengen de beginsituatie goed in beeld om ook het aanbod van de verschillende vakgebieden te kunnen afstemmen op deze leerlingen.

5.3 De opbrengsten van de afgelopen 3 jaar

Op basis van het huidige inspectiekader zijn de opbrengsten van de school in de afgelopen jaren voldoende.

Schooljaar	Schoolweging	Signaleringswaarde	Opbrengsten	Norm
2019-2020 Kengetallen 1F	28,14	85%	86,3%	Behaald
Kengetallen 1S/2F		50,6%	52,9%	Behaald
2018-2019 Kengetallen 1F	28,2	85%	91,1%	Behaald
Kengetallen 1S/2F		50,6%	65,6%	Behaald

5.4 Ambitie en schoolnormen

In principe is het ons streven om alle leerlingen te laten uitstromen op een bij hen passend referentieniveau (1f/1S/2F). Dit streven laten we alleen los bij leerlingen waarbij met objectieve analyses aangetoond is dat dit streven niet realistisch is. In deze gevallen is er naast ons reguliere onderwijsaanbod gedurende minimaal anderhalf jaar (3 meetmomenten) structureel extra intensieve hulp geboden gericht op het toegroeien naar dit gewenste 1F niveau.

Met kennis van dit principe formuleren we onze schoolnormen. Om te komen tot een schoolnorm, passend bij onze populatie en het hoge percentage zij-instromers, kijken wij ook naar de laatste drie afgenomen eindtoetsen. Deze geven een stabiel beeld, te weten 1F 91,1% en 1S 65,6%. Op basis hiervan zijn we van mening dat een schoolnorm op 100% 1F nog niet realistisch is. Ondanks dat we dit streven niet loslaten stellen we voor de aankomende vier jaar de norm vast op 90% 1F en 60% 2F/1S.

Niveau	Signaleringswaarde	Schoolnorm
1F	85%	90%
1S/2F	50,6%	60%

6. Het onderwijskundig beleid van De Westbroek

6.1 Wat vooraf ging

De Westbroek heeft zich in de afgelopen vier jaar enorm ontwikkeld. Van een reguliere basisschool is de transitie ingezet naar gepersonaliseerd onderwijs. Halverwege de periode van het schoolplan 2016-2020 is geconstateerd dat de ontwikkeling van de school, de actualiteit van het schoolplan had ingehaald. Om die reden is er in 2018 een evaluatie op het schoolplan 2016-2020 geschreven, waarbij de ontwikkeldoelen zijn geactualiseerd.

Het schoolplan wat hier voor u ligt, is een logisch vervolg op het vorige schoolplan en de aangescherpte evaluatie. We bouwen door aan de ingezette ontwikkelingen. In dit schoolplan (2020-2024) beschrijven we onze visie en missie en werken we onze uitgangspunten en de daaruit voortkomende doelen verder uit.

6.2 Missie en visie

6.2.1 Missie

Het team van De Westbroek biedt gepersonaliseerd onderwijsaanbod, gebaseerd op eigentijdse wetenschappelijke theorieën en praktische inzichten. Vanuit een sterk pedagogisch klimaat realiseren we dat ieder kind zichzelf mag en kan zijn in vertrouwen en wederzijds respect en een Christelijk perspectief. We geven beredeneerd onderwijsaanbod, dat aansluit bij de leerbehoefte en algemene ontwikkeling van het de leerling. Door aandacht te geven aan het eigenaarschap van leren, proberen we de betrokkenheid bij het leerproces te optimaliseren. Onze missie vatten we samen in de zin

Jouw ontwikkeling voorop

6.2.1 Visie

We bereiden de leerlingen voor op het vervolgonderwijs. Met de leerlijnen en referentieniveaus als basis bieden we de leerlingen onderwijs op eigen niveau. We hebben hierbij aandacht voor zelfstandigheid, betrokkenheid en inzicht in eigen kunnen. We willen de leerlingen wereldburgers maken met kennis van de maatschappij, respect voor de diversiteit en waardering vanuit een Christelijk perspectief. Basisschool De Westbroek is een open Christelijke basisschool met een hecht en enthousiast team van onderwijsprofessionals, dat samen met de ouders het onderwijs en de opvoeding vormgeeft. Dit doen we vanuit vijf uitgangspunten:

1. Gepersonaliseerd onderwijs,
2. Planmatig voorbereid vanuit leerdoelen,
3. Gebaseerd op moderne inzichten en theorieën,
4. Gericht op een 'Zichtbaar lerende leerling',
5. Met oog voor talentontwikkeling.

7. De uitgangspunten nader bekeken

De Westbroek biedt gepersonaliseerd onderwijs. Hiermee bedoelen we dat iedere leerling een eigen leerplan heeft, met persoonlijke ontwikkeldoelen en prognoses. We stellen verwachtingsvolle doelen gerelateerd aan de referentieniveaus. We kijken naar wat de leerling al beheerst en bepalen de volgende stap van leren, om zo verachtingsvolle doelen te realiseren. Op deze manier kan tijdens het onderwijsaanbod optimaal worden aangesloten bij de ondersteuningsbehoefte van ieder kind.

7.1 De zichtbaar lerende leerling

Een zichtbaar lerende leerling is een leerling die zicht heeft op zijn eigen ontwikkeling, zijn zwakke en goede kanten kent, kan reflecteren en weet welke doelen hij wil bereiken. Deze leerling weet waar in de ontwikkeling hij staat, waar hij naar toe wilt en wat de volgende stap van leren is.

Het is niet ons streven om groepsoverstijgend onderwijs, noch om individueel onderwijs te bieden. Wel willen we cyclisch en beredeneerd het onderwijsaanbod zo afstemmen op de ontwikkeling van de individuele leerling, waardoor optimale leeropbrengsten worden gerealiseerd. We doen wat nodig is, waardoor een groepsoverstijgende keuze wel een gevolg kan zijn.

We kijken naar wat de leerling beheerst en plannen het onderwijsaanbod. Hierbij richten we ons op minimaal 1F en voor een zo groot mogelijke groep F/1S. We passen ons handelen aan op dit streven.

7.2 Met oog voor talentontwikkeling.

Talentgericht onderwijs is gericht op het excelleren van de talenten van de leerlingen. De leerling moet het talent kunnen ontwikkelen zonder de belemmering van organisatorische redenen. Het kind moet continu op niveau worden uitgedaagd. De gedachte is dat kinderen met succeservaring in leren meer inzet kunnen opbrengen voor de gebieden die moeilijk(er) worden gevonden. Belangrijk is onderwijsaanbod dat aansluit bij de leerbehoefte van het kind.

Bij onderwijsbehoefte gaat het ons in eerste instantie om de leergebieden taal en rekenen. Deze gebieden vormen de basis van al het andere leren. Daarna willen we een onderwijsleeromgeving creëren waarin kinderen ook hun talent bij andere vakgebieden kunnen ontdekken. In de aankomende jaren willen we daarom onze onderwijsleeromgeving uitbreiden in diversiteit.

7.3 Gepersonaliseerd onderwijs.

Op De Westbroek heeft ieder kind, vanaf groep 1, een eigen leerplan in de vorm van een portfolio. Het portfolio kent de onderdelen Talent Ontwikkel Plan, Zelfevaluaties, CITO resultaten, Methodisch werk en Atelier bewijsstukken.

7.3.1 Hoe we de leerling volgen en uitdagen: onderdeel Het Talent Ontwikkel Plan

Dit plan is opgesteld op basis van de onderdelen van een ontwikkelingsperspectief (OPP) en heeft het doel de totale ontwikkeling van de leerling weer te geven. Het beschrijft de stimulerende en belemmerende factoren van de leerling, de handelingsplannen die voor de leerling zijn opgesteld, de leerresultaten van het leerlingvolgsysteem met daarbij een uitstroomprognose richting het voortgezet onderwijs, de gestelde hoge doelen voor de volgende periode en een overzicht van het methodisch werk.

Het Talent Ontwikkel Plan is de basis van de leerlingenbespreking die de leerkracht en de IB-er (in de toekomst de zorgcoördinator) samen voeren. Het plan wordt drie keer per jaar geëvalueerd door de leerkracht en besproken met de leerling en de ouders van de leerling. We volgen hierbij de stappen plannen, uitvoeren, evalueren en handelen (PDCA). Door het plan in een vaste frequentie te bespreken met de leerling en de ouders, betrekken we ook de leerling en de ouders bij het leerproces. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen meer zelfinzicht. Zelfverantwoordelijk leren is mogelijk wanneer de leerling leert op welke manier het zichzelf kan sturen in zijn eigen ontwikkelingsproces. Via rijke leerzame activiteiten die aansluiten bij zijn competenties, krijgt de leerling steeds beter zicht op de eigen mogelijkheden en behoeften. Talenten kunnen ontdekt worden door een gevarieerd aanbod waarin ook ruimte is om in te spelen op verschillen in leervoorkeuren⁷. Hiervoor zetten we de Ateliers in. Door doelgericht aandacht te besteden aan de ontwikkeling van denkvaardigheden volgens de Taxonomie van Bloom, krijgen leerlingen inzicht in hun eigen successen en ontstaat een zichtbaar lerende leerling. Met de notitie 'Werkwijze van het Talent Ontwikkel Plan', borgen we de eenduidige aanpak. Deze notitie evalueren en actualiseren we jaarlijks. De bron talentstimuleren.nl, gegeven vanuit het SLO, onderbouwt deze visie.

7.3.2 Hoe we de leerling volgen en uitdagen: onderdeel Overige onderdelen van het portfolio

Naast het Talent Ontwikkel Plan kent het portfolio ook de onderdelen zelfevaluatie, CITO resultaten, methodisch werk en atelierbewijsstukken. Deze onderdelen dienen ter ondersteuning van en als bewijsstukken op de inhoud van het Talent Ontwikkel Plan. Samen laten ze de gehele ontwikkeling van de leerling zien.

Onze ambities zijn

- Dat leerlingen een positief en realistisch zelfbeeld ontwikkelen als zijnde een zichtbaar lerende leerling.
- De leerdoelen worden vastgelegd en cyclisch geëvalueerd.
- De leerdoelen worden concreet geformuleerd in de Talent Ontwikkel Plannen, inclusief succescriteria die waarneembaar zijn, waardoor de realisatie van de leerdoelen in beeld kunnen worden gebracht.

7.4 Planmatig voorbereid vanuit leerdoelen,

7.4.1 De voorbereiding

Iedere leerling heeft een eigen leerplan; het Talent Ontwikkel Plan. Hierin is het leerniveau van de leerling beschreven en worden de vorderingen bijgehouden. Er worden verwachtingsvolle doelen gesteld voor de volgende periode. Deze doelen vertalen we naar ons handelen. Hierbij kijkt de leerkracht welke leerlingen in welke niveaugroep bij elkaar passen. Zo worden de instructiegroepen gevormd. Na deze indeling zit de leerling voor een periode in een bepaald niveau. Gedurende de uitvoering van deze periode wordt gemonitord hoe de leerling presteert. Aan het einde van de periode wordt geëvalueerd en worden de doelen voor de volgende periode vastgesteld. Deze werkwijze is cyclisch vanuit de stappen plannen, uitvoeren, controleren en aanpassen (PDCA).

7.4.2 Cyclisch werken

We onderscheiden verschillende cyclische periodes. De planning van de toetsen van ons leerlingvolgsysteem zien we als de lange termijnplanning. Deze periode kent een duur van ongeveer vijf

⁷ <http://www.talentstimuleren.nl>, SLO

maanden en is van toets tot toets. Alleen op basis van inzichten uit deze cyclische werkwijze kunnen aanpassingen in het leerniveau worden doorgevoerd.

De korte termijn cyclus is gericht op de uitvoering van de lange termijndoelen. Hierbij worden de methodische toetsen gebruikt, met aanvulling van observatie-instrumenten en additionele toetsen zoals Avi en DMT. In deze korte cyclus worden korte termijn doelen gesteld waarbij we de leerling betrekken in de uitvoering, evaluatie en aanpassing. We zetten hierbij in op eigenaarschap en een zichtbaar lerende leerling.

Naast deze werkwijze is er een kwaliteitscyclus op schoolniveau. Deze cyclus wordt door de IB-er aangestuurd en kent leerling- en groeps gesprekken, aangevuld met klassenconsultaties. Tijdens deze gesprekken kijken de IB-er en de leerkracht bij voorkeur samen naar de individuele ontwikkelingen van de leerlingen, de groepsanalyse en de inzichten op schoolniveau. We stellen ons hierbij de vraag hoe we ons didactisch handelen kunnen aanpassen ten behoeve van het onderwijsaanbod.

Ook aan ons eigen professionaliteit werken we cyclus. We gebruiken daarvoor een duidelijke planning, jaargesprekken, klassenconsultaties, functioneringsgesprekken en intervisiemomenten.

Onze ambities zijn:

- Om het onderwijsaanbod in de groepen 1- 2 te borgen en meer planmatig vorm te geven, gebruiken we nieuwe methode en leerlijnen die aansluiten op de vervolgmethodes in groep 3.
- De leeropbrengsten worden met behulp van gestandaardiseerde observatie instrumenten gemeten, geanalyseerd en geëvalueerd. Waarna het aanbod wordt afgestemd. Hierdoor ontstaat een PDCA cyclische werkwijze die aansluit bij de andere groepen.
- De analyses op groeps- en schoolniveau worden gestandaardiseerd om zo te komen tot het formuleren van inhoudelijk onderwijsaanbod, waarmee we kwantitatieve (vaardigheidsscore) en kwalitatieve doelen kunnen stellen op leerling- groeps- en schoolniveau. De analyses hebben de kenmerken van de standaarden van analyse op stichtingsniveau.
- Bij zij-instromers wordt bij binnenkomst onderzocht waar zij staan in de ontwikkeling en de leerlijnen om zo het aanbod op hen goed te kunnen afstemmen.

7.4.3 Het handelen van de leerkracht

De leerkracht bereidt de leerstof voor op basis van leerdoelen en de leerlingendata. Bij het geven van de les erkennen we zes verschillende stappen van instructie. Deze stappen zijn gebaseerd op het EDI-model en vertaald naar onze schoolse situatie. De leerkracht is daarbij verantwoordelijk voor het introduceren van het leerdoel, het ophalen van de voorkennis en het geven van de instructie inclusief het begeleiden inoefenen. Het verwerken van de leerstof en het begeleiden van het zelfstandig werken kunnen worden verzorgd door een leerkrachtondersteuner. De evaluatie van de les ligt weer in handen van de leerkracht. De verdeling van de taken ziet er in een schema als volgt uit.

Fasen	Leerkracht	Leerkrachtondersteuner
Introductie en voorkennis ophalen	Primair verantwoordelijk	Ondersteuning
Instructie	Primair verantwoordelijk	Ondersteuning
Begeleid inoefenen	Primair verantwoordelijk	Ondersteuning
Verwerking van de leerstof	Ondersteuning	Primair verantwoordelijk
Zelfstandig werken	Ondersteuning	Primair verantwoordelijk
Evalueren	Primair verantwoordelijk	Ondersteuning

Schema verdeling instructietaken

In de weekplanning van de leerkracht zijn de leerdoelen opgenomen. Deze planning wordt gedeeld met de leerkrachtondersteuner. De leerkrachtondersteuner noteert haar observaties tijdens het begeleiden inoefenen en het zelfstandig werken. De evaluaties van het leren worden aan het eind van de dag samen besproken, waarna de leerkracht de vervolgstappen kan inplannen.

Onze ambities zijn

- Dat duidelijk is welke taken en verantwoordelijkheden bij de leerkracht horen en welke bij de leerkrachtondersteuner. Deze verdeling wordt beschreven in een afsprakenkaart en de werkwijze zal regelmatig worden geëvalueerd.

7.5 Gebaseerd op moderne inzichten en theorieën,

We zetten ons actief in om op de hoogte te blijven van nieuwe inzichten en theorieën. Vanuit ons theoretisch kader, beschreven in hoofdstuk 9, blijft naar voren komen dat de leerkrachtvaardigheden een van de kernindicatoren is van goed onderwijs. Hier zetten we ook in de aankomende jaren flink op in. Het formuleren van concrete leerdoelen, opgebouwd uit criteria, maakt het onderwijsaanbod expliciet bij zowel de lesplanning, het geven van feedback en het evalueren van de aangeboden leerstof (*inzichten vanuit verschillende boeken van Hattie, 2014 - 2019*).

De teamscholing is in de komende jaren gericht op het formuleren van concrete leerdoelen, het herkennen en formuleren van bijpassende criteria en het verwerken hiervan in de planning, het aanbod, de feedback en de evaluatie.

De mogelijkheden van de inzet van technologische leermiddelen zijn zeer divers. We zien de meerwaarde van technologische middelen en willen daarom vanuit een gedegen benadering blijven kijken hoe technologische middelen het onderwijsaanbod kunnen ondersteunen.

In vergelijking met nog geen 10 jaar geleden, zien we dat we anders communiceren, internationaler denken en te allen tijden beschikking hebben over alle informatie die we willen via onze eigen telefoon. Met de toename van het digitaal communiceren, ontstaat een andere kijk op organisatiestructuren. We consumeren meer en hoeven nooit meer te wachten. Klassieke ambachten zijn in transitie, nieuwe beroepen ontstaan en er wordt verwacht dat je een leven lang leert (bron; generatie Z).

Al deze ontwikkelingen doen een beroep op het onderwijs. Naast kennis zijn vaardigheden en attitude belangrijk geworden. Daarom willen we kinderen een onderzoekende houding aanleren, inzicht geven waarom ze iets leren en op welke wijze ze kunnen leren. We streven ernaar dat leerlingen hun eigen talenten ontdekken. Ze kunnen een onderscheid maken tussen de vakgebieden waar ze goed in zijn en welke ze lastiger vinden. We willen onze kinderen aanleren kritisch te zijn op het eigen handelen en gunnen ze een positief en realistisch zelfbeeld. We vatten dit samen in een zichtbaar lerende leerling.

We willen de leerlingen de 21^e-eeuwse leervaardigheden aanleren, zoals die zijn gedefinieerd op de site P21.org: kritisch denken, een onderzoekende houding, probleemoplossend vermogen, creativiteit en sociale competenties vormen samen de adaptiviteit die wordt gevraagd. Deze vaardigheden willen we aanleren en integreren tijdens de reguliere vakgebieden, de samenwerkmomenten en tijdens hedendaagse vakgebieden als ICT, techniek en programmeren.

Het is ons streven ons curriculum verder te verrijken met deze hedendaagse vakgebieden. In de aankomende vier jaar zullen we op deze gebieden de verdieping zoeken, zodat we hierbij nog beter de impact van leren kunnen meten. Daarnaast zijn we van mening dat de primaire vakgebieden en de hedendaagse vakgebieden het best tot hun recht komen, wanneer deze in elkaar overlopen of in elkaars verlengde liggen. We zien op dit moment dat de vakgebieden nog naast elkaar worden aangeboden, maar zetten ons in deze lesinhouden meer geïntegreerd aan te bieden.

Onze ambities zijn:

- Hedendaagse vakgebieden en attitude integreren in het huidige curriculum.
- Het aanbod voor de meerkunners is breed en verdiepend en gericht op het aanleren van het hogere orde denken.
- We zetten scholing in om onze kwaliteit van feedback en groepsbezoeken te vergroten.
- We vinden een onderzoekende en nieuwsgierige houding belangrijk bij de kinderen. Dat betekent dat we in ons onderwijs aandacht moeten geven aan het aanleren van de kennis en vaardigheden die hiervoor nodig zijn. Hiervoor zetten we het werken in Ateliers bewust in.

- We streven ernaar om de werkwijze in de verschillende ateliers en het meten van de opbrengsten hiervan, eenduidig vorm te geven.
- De technologische hulpmiddelen zijn een geïntegreerd onderdeel van het onderwijsaanbod.
- De leermiddelen gebruiken die de moderne theorieën en de talenten van de kinderen ondersteunen.
- De leerlingen beschikken over voldoende kennis en vaardigheden op ICT-gebied en weten wanneer en op welke manier ze dit kunnen inzetten.

8. De kwaliteitszorg

Dit schoolplan beschrijft de richting waar we als organisatie naar toe willen groeien. Het is de basis voor de verdere uitwerking van de plannen en het kompas voor de aankomende vier jaar. Dit plan wordt verder uitgewerkt in jaarplannen. Hierin worden de grote lijnen opgedeeld in kleinere concrete doelen waar we activiteiten aan verbinden. Deze jaarplannen worden gedurende het lopende jaar ieder kwartaal geëvalueerd met het team. De realisatie wordt verantwoord in het schooljaarverslag.

Ieder half jaar voert het pedagogisch team een kwaliteitsgesprek met het bestuur van de stichting. Als onderdeel van dit gesprek wordt de voortgang en de realisatie van het jaarplan besproken, de opbrengsten van het onderwijsaanbod en de ontwikkelingen van de school. Ter voorbereiding van deze kwaliteitsgesprekken voert het pedagogisch team gesprekken met personeelsleden, wordt een managementrapportage opgesteld waar de analyse van de leerresultaten aan wordt toegevoegd. Op deze manier geeft het pedagogisch team inzicht in de kwaliteit van de school en hoe het onderwijs zich ontwikkelt.

De cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken borgt op formele wijze de kwaliteit en professionaliteit van de teamleden. Daarnaast zijn er tal van informele gesprekken, klassenbezoeken en scholing om in gezamenlijkheid tot een hogere kwaliteit van het onderwijs te komen. Als professionele leergemeenschap reflecteren we op eigen werk en handelen, met als doel de goede dingen goed te doen. Dit doen we door:

- Het wekelijks data-overleg borgt de uitvoering van het jaarplan.
- Het schoolplan wordt uitgewerkt in vier jaarplannen. De jaarplannen worden geëvalueerd met een jaarverslag. De openstaande doelen en nieuwe inzichten worden verwerkt in het volgende jaarplan.
- We borgen de grote cyclische werkwijze, waarbij we halfjaarlijkse doelen stellen op basis van de opbrengsten uit het leerlingvolgsysteem. Dit voeren we uit in een cyclische 'kleine lus', met behulp van de methodes en de daarbij horende analyses.

Kwaliteitszorg als werkwijze

Kwaliteitszorg betekent niets anders dan zorg voor de kwaliteit van het onderwijs dat het team aan de leerlingen biedt. In de kern is kwaliteitszorg te herleiden tot vijf eenvoudige vragen:

1. Doen we de goede dingen?
2. Doen we die dingen ook goed?
3. Hoe weten we dat?
4. Vinden anderen dat ook?
5. Wat doen we met die wetenschap?

Kwaliteitszorg betekent dat we systematisch de 'goede dingen nog beter proberen te doen'. Het bepalen van de kwaliteit is geen eenmalig iets, maar een doorlopend proces. We werken daarom volgens de cirkel van Deming: PDCA.

Onze missie en de bestuurlijke ambities van het strategisch beleidsplan hebben we in dit schoolplan uitgewerkt in strategische doelen. Deze strategische doelen worden concrete, meetbare doelen in de opeenvolgende jaarplannen en/of specifieke beleidsplannen. Vervolgens verzamelen we kengetallen

en analyseren we data om te onderzoeken of we voldoen aan de door ons zelf gestelde normen en of de doelen bereikt worden.

Onderzoek en evaluatie zijn de centrale begrippen bij het bepalen van de kwaliteit van ons onderwijs. Alleen op basis van goed en gedegen onderzoek en evaluatie kan bepaald worden 'wat goed is' en 'of het goede gedaan wordt'. Het bestuur verwacht van de directie van de school dat de kwaliteit van de school gepresenteerd en verantwoord wordt in het halfjaarlijkse kwaliteitsgesprek op grond van bovenstaande 5 vragen en onderstaande kwaliteitsgebieden die de inspectie hanteert.

1. Onderwijsresultaten: leren ze genoeg
2. Onderwijsproces: krijgen ze goed les
3. Schoolklimaat: zijn ze veilig
4. Kwaliteitszorg en ambities
5. Financieel beheer

De goede dingen steeds beter doen, lukt alleen maar als beredeneerd gekozen kan worden voor aanpak A of aanpak B. Kennis van de onderwijsbehoefte van de leerlingen staat met stip op de eerste plaats, zonder deze kennis slaat het onderwijs de plank mis. Toch is er meer nodig. Weten wat werkt en wat niet. Wat kunnen anderen je vertellen over je blinde vlekken, die iedereen heeft. Zijn er patronen te herkennen in gedrag, gebeurtenissen? We doen ons best om nieuwsgierig te blijven. Door te onderzoeken, de realisatie van doelen te monitoren en de effecten van interventies in beeld te brengen, krijgen we tijdig zicht op de zwakke plekken in de organisatie en/of het eigen handelen. Verschillende instrumenten en werkwijzen helpen ons hierbij: literatuur onderzoek, analyse van het Cito leerlingvolgsysteem, analyse van het leerlingvolgsysteem voor de sociaal-emotionele competenties, klassenbezoeken en lesobservaties, functionerings- en beoordelingsgesprekken, informele gesprekken, kwaliteitsgesprekken, metingen van de veiligheid en welbevinden, tevredenheidsonderzoeken, kengetallen uit de leerling administratie en leerlingdossiers, kengetallen uit de personele administratie, leerlingenprognoses, verzuimcijfers, RI&E, incidenten- en ongevalregistratie, evaluatie van beleidsplannen, inspectiebezoeken en (in de toekomst) interne audits, (indien gewenst en in overleg met het bestuur) schooldiagnoses door extern deskundigen.

Wij gaan ervan uit dat we met bovenstaande instrumenten voldoende mogelijkheden hebben om goed zicht te houden op de organisatie, om tijdig zwakke plekken te herkennen, om te ontdekken wat de oorzaken van stagnatie of problemen zijn, wat effectief is en goed gaat en om beredeneerd keuzes te maken om de kwaliteit van de school en de stichting te versterken.

Uitkomsten van het onderzoek en de evaluaties leiden tot bijstellingen van het beleid, tot verbeterplannen, tot gerichte interventies op individueel of groepsniveau.

Scholen en schoolbesturen zijn organisaties die met publieke middelen werken. Wij hebben de belangrijke opdracht ervoor te zorgen dat leerlingen zodanige kennis, vaardigheden en attitudes ontwikkelen dat zij en de samenleving daarvan profiteren. Wij vinden het dan ook niet meer dan logisch dat wij ons tegenover de buitenwacht verantwoorden over onze activiteiten en resultaten. Professionaliteit veronderstelt bereidheid en de vaardigheid om verantwoording af te leggen, rekenschap te geven en het handelen te rechtvaardigen. Verantwoording veronderstelt een nieuwsgierigheid naar de volgende vragen. Wordt het beeld dat wij van onze eigen organisatie hebben gedeeld? Wat kunnen anderen vertellen over ons werk? Hoe kunnen wij ons vergelijken met een externe norm?

Onze belanghebbenden zijn ouders, personeelsleden als groep (al of niet via de MR) en het bestuur. Net als de andere onderdelen van kwaliteitszorg veronderstellen informeren en verantwoording systematisch en planmatig handelen. Hiervoor zijn de volgende vragen van belang:

1. Welke informatie gaat op welk moment naar wie toe?
2. Wie gaat wat op welk moment beoordelen?
3. Welke instrumenten worden gebruikt om te beoordelen en om informatie te verstrekken?

Het kwaliteitsgesprek, het schooljaarverslag, de schoolgids en de nieuwsbrief zijn voor ons belangrijke communicatiemiddelen om de resultaten van ons onderwijs te presenteren.

Op basis van de presentatie en verantwoording in het kwaliteitsgesprek besluit het bestuur of de school tekortkomingen zelf kan oplossen of dat externe begeleiding / aansturing nodig is.

9. Theoretische onderbouwing

De ontwikkelingen die de schoolse organisatie inzet zijn evidence-based practise⁸ (EBP). Keuzes die worden gemaakt zijn gebaseerd op wetenschappelijk inzicht en bewezen ervaringen uit de praktijk.

Een aanvang in denken krijgt vorm door de theorie van Gardner over de meervoudige intelligentie Gardner⁹. Gardner onderscheidt 7 vormen van intelligentie: taalknap, rekenknap, beeldknap, muziekknap, beweegknap, samenknap, zelfknap en natuurknap. Gardner stelt dat intelligentie de bekwaamheid is om te leren en om problemen op te lossen.

Het wetenschappelijk kader bestaat voornamelijk uit onderzoeksresultaten van Hattie, Marzano en Bloom. In de boeken *10 mindframes om leren zichtbaar te maken* (J. Hattie & Zierer, 2019) en *De impact van leren zichtbaar maken* (J. Hattie, 2014), toont John Hattie aan wat bijdraagt aan de impact van het onderwijsaanbod. Robbert Marzano beschrijft in zijn boekenreeks *Wat werkt* onder andere de meerwaarde om te werken vanuit leerdoelen en op welke manier je dit effectief kunt inzetten. Ook beschrijft Marzano het belang van data-overleg en de ouder-kind gesprekken. De universeel geaccepteerde Taxonomie van Bloom¹⁰ is een indeling van leren en beschrijft de voorwaarden om op hogere orde te kunnen denken.

De ervaringen en inzichten uit de praktijk van beroepsbeoefenaars en experts helpen ons om de wetenschappelijke inzichten van Hattie, Marzano en Bloom te vertalen naar praktische uitvoering. Zo kijken we naar de scenario's die zijn beschreven in het boek *Generatie Z en de vierde (industriële) revolutie*, (J. Ahlers, R.C.W. Boener, 2016). De kijk op organisatorische samenwerking, beschreven in *Lerend organiseren en veranderen* (A.F.M. Wierdsma en J. Swiering, 2011), helpt ons bij de ontwikkeling van organisatorische werkvormen.

Het leiderschap wordt gevormd en krijgt inhoud op basis van de theorieën die zijn beschreven in *Leiders in cultuurverandering* (J. Boonstra, 2014) en *Ontsookeld leiderschap* (R. Mentink, 2018).

9.1 Overzicht verwijzing

- https://www.poraad.nl/system/files/themas/goed_bestuur/handreiking_bovenschoolse_kwaliteitszorg.pdf pagina 36
- <https://passendonderwijsijmond.nl/organisatie/missie-visie>
- <https://wij-leren.nl/taxonomie-van-bloom.php>
- <http://www.talentstimuleren.nl>, SLO
- <https://talentstimuleren.nl/thema/stimulerend-signaleren/rijke-leeractiviteiten/marzano-kendall>
- <https://www.managementboek.nl/boek/9789461562562/gen-z-jos-ahlers>
- <https://www.managementboek.nl/boek/9789078876120/ontsookeld-leiderschap-robert-mentink>
- <https://www.oxford-review.com/evidence-based-practice-theory-reality/>
- <https://www.leraar24.nl/69417/acht-typen-intelligentie-van-gardners-meervoudige-intelligentie-theorie/>

- *Koersplan stichting Fedra*
- *Rapport audit november 2020*
- *Schoolondersteuningsprofiel De Westbroek*
- *Schoolgids De Westbroek*

⁸ <https://www.oxford-review.com/evidence-based-practice-theory-reality/>

⁹ <https://www.leraar24.nl/69417/acht-typen-intelligentie-van-gardners-meervoudige-intelligentie-theorie/>

¹⁰ <https://talentstimuleren.nl/thema/stimulerend-signaleren/rijke-leeractiviteiten/marzano-kendall>

- *10 mindframes om leren zichtbaar te maken, J. Hattie & Zierer, 2019*
- *De impact van leren zichtbaar maken, J. Hattie, 2014*
- *Wat werkt, R. Marzano, 2010*
- *Generatie Z en de vierde (industriële) revolutie, J. Ahlers, R.C.W. Boener, 2016*
- *Lerend organiseren en veranderen, A.F.M. Wierdsma en J. Swiering, 2011*
- *Leiders in cultuurverandering, J. Boonstra, 2014*
- *Ontsoekeld leiderschap, R. Mentink, 2018*